



T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100
YIL
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Sayı :30824082-610 - 10836153
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

7/8702 6K90 7/9343 6K103
7/13972 6K6 7/13974 6K6
7/14092 6K9 7/14203 6K10
7/14359 6K11 7/14360 6K11

3 0 Ekim 2024

7/14507 6K11 7/14990 6K11
7/15269 6K12 7/15270 6K12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.


Murat ULUSOY
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU'NUN
TBMM 7/14507 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Son dönemde Türkiye Tabiatını Koruma Derneği (TTKD) Bilim Danışmanı Dr. Erol Kesici tarafından yapılan açıklamalara göre, Salda Gölü'ndeki beyaz adacıklar ve kumulları oluşturan hidromanyezit oluşumların gölde, en çok bulunduğu kesimlerde su çekilmeleri yaşanmakta ve insan baskısının bu bölgelerde kuruma, beyaz kayalıkların oluşumunda azalma ve kirliliğe neden olduğu belirtilmektedir. Salda Gölü gibi kapalı havza göller, ona bulaşacak her türlü kirliliği suyunda depo etmekte ve dışarıya atamamaktadır. Yani kendi kendini temizleyememektedir. Bu da gölün kirlenmesine ve kararmasına yol açmaktadır.

Bu bağlamda;

1-Salda Gölü'ndeki beyaz adacıklar ve kumullarda yaşanan azalma ve su çekilmeleri ile ilgili Bakanlığınızın elinde mevcut veriler nelerdir?

2-Bu durumun göldeki ekosistem ve doğal denge üzerindeki etkileri hakkında hangi bilimsel çalışmalar yapılmıştır?

3-Salda Gölü'ndeki su çekilmelerinin ve beyaz adacıkların azalmasının temel gerekçeleri nelerdir?

4-Özellikle insan baskısı ve çevresel faktörlerin bu duruma etkisi hakkında Bakanlığınızın değerlendirmeleri nelerdir?

5-Salda Gölü'nün korunmasına yönelik olarak Bakanlığınız tarafından hangi tedbirler alınmaktadır?

6-Göldeki su çekilmelerini ve beyaz adacıkların azalmasını önlemek amacıyla uygulanacak plan ve projeler nelerdir? Ayrıca, bu tedbirlerin etkinliğini ölçmek için ne tür izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılacaktır?

7-Salda Gölü'ndeki kirlilik ile ilgili Bakanlığınızın yürüttüğü çalışmalar nelerdir?

8-Göl çevresindeki insan baskısının azaltılması ve doğal dengenin korunması adına hangi yönetim stratejileri uygulanmaktadır?

9-Salda Gölü'nün korunması ve sürdürülebilir yönetimi konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde herhangi bir iş birliği veya proje yürütülmekte midir? Bu iş birliklerinin kapsamı ve hedefleri hakkında bilgi verir misiniz?

CEVAP

Salda Gölü ve çevresi hem Doğal Sit Alanı hem de Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak koruma altına alınmıştır. Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesinin önemi ve hassasiyetleri doğrultusunda bilimsel araştırmalar devam etmekte olup flora, fauna yönünden Ülkemizin korunması gereken en önemli alanlarından birisidir. Alanda yapılan ve yapılması planlanan her faaliyetin alanın üzerinde yapacağı etki son derece önemlidir. Bu doğrultuda bölgede her türlü talepte Bakanlığımızdan (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) izin alınması şarttır.

Salda Gölü'nün ÖÇKB ilan edilmesini takiben pek çok koruma tedbiri alınmış; ayrıca, alanın doğal değerlerinin ve bunları tehdit eden etmenlerinin belirlenmesine yönelik pek çok çalışma yaptırılmış ve desteklenmiştir. Alandaki plajların ve günübirlik kullanım alanlarının taşıma kapasiteleri tespit edilmiştir. Bu çalışmaları takiben Salda Gölü ve çevresinin sahip olduğu nadir, aynı zamanda hassas ve kırılgan yapısının korunması ve sürdürülebilir kullanımı için Salda Gölü Yönetim Planı çalışması yaptırılmıştır. Arazide yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucu Salda Gölü ÖÇKB'deki hassas bölgeler belirlenmiş ve bu bölgelere ait plan kararları geliştirilmiştir.

Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi koruma bölgeleri ve plan kararları; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, diğer ilgili kurumlar ve akademisyenlerin yapmış oldukları bilimsel araştırma ve inceleme sonuçları, uygulamadaki planlar, arazinin doğal özellikleri, insan kullanımlarına karşı hassaslığı ve kullanım durumu ile Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında önerilen doğal sit sınırları dikkate alınarak belirlenmiştir.

Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi kıyı kullanımları sınırlandırılmıştır. Alanın korunması ve denetimi için göle yaklaşma mesafesi, kişi sayısı, kolluk kuvvetleri vasıtası ile sürekli denetimler vb tedbirler hayata geçirilmiştir. Alanın otopark ihtiyacı kıyıdan 2 km uzaklıkta sit alanı dışında bulunan alanda çözülmüştür, alana ulaşım elektrikli araçlarla (karbon nötr) sağlanmaktadır. Yapılan çalışmalar ve alınan tedbirler neticesinde Salda Gölü su kalitesi iyileştirilmiştir. Alanın kontrolü için 7/24 kamera sistemi kurulmuştur. Alana gelen ziyaretçilerin Salda Gölü'nü uzaktan gözlemleyebilecekleri seyir terasları projelendirilmiştir. Göl etrafındaki mevcut araç yolu üzerinde doğal dokuya zarar vermeyecek şekilde bisiklet yolu tasarlanmıştır.

Alanda günübirlik ihtiyaçlara hizmet veren eski birimler yerine (daha geride), Kıyı Kanunu'na uygun olarak, ziyaretçilerin asgari ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde zeminde kazı vb. müdahaleleri gerektirmeyen ahşap yükseltici konstrüksiyon elemanları kullanılarak doğayla uyumlu, sökülüp takılabilir, ahşap malzemeden imal edilen doğal zeminden yüksek üniteler yerleştirilmiştir.

Salda Gölü sahip olduğu doğal oluşumlarıyla, dünya genelinde yapılacak çalışmalarda önemli bir çalışma merkezi haline gelmesi sebebiyle alanda yapılacak bilimsel çalışmaların tek bir çatı altında toplanması ve araştırmacılara teknolojik imkânların sağlanması amacıyla bilim merkezi projesi tamamlanmıştır.

Salda Gölü ÖÇKB Yönetim Planı 2024-2028 yılları arasında 5 yıllık uygulama döneminde gerçekleştirilmek üzere 19 uygulama hedefi ve yönetimi bu uygulama hedeflerine ulaştıracak 50 faaliyet tanımlanmıştır. Bu faaliyetleri gerçekleştirmek üzere bölgede 17 kurum ve kuruluş görev alanları kapsamında doğrudan sorumluluk üstlenmiş, 20'den fazla kurum ve kuruluş ise bu kurumlara destek ve katkı vereceğini bildirmiştir.

İl Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Su Kalitesinin ve Atıksu Arıtma Tesislerinin Verimliliğinin İzlenmesi" çalışmaları kapsamında; Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesinde yer alan 5 adet göl noktasında su kalitesi izleme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Salda Gölünün su kalitesi izleme çalışmaları yürütülerek gölün su kalitesi durumu ve trofik seviyesi belirlenmeye çalışılmıştır. Salda Gölü'nün kapalı havzada olması suyunu dışarıya vermemesi; göle ulaşan her türlü kirleticisi, gölün hidrolojik sevesindeki değişim (plaj olarak kullanım sonucu atık-basınç müsilajlaşma, sıcaklık-tarımsal vb. dış kaynaklı atıklar) gölün su kalitesini olumsuz etkileyeceğinden göldeki trofik seviyeler aylara göre farklılık göstermektedir.

Ölçülen tüm parametreler; "**Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği**" kapsamında; Ek-6 Tablo 9'daki Göl, Gölet ve Baraj Gölleri Ötrofikasyon Kriterlerine göre değerlendirme yapılmıştır.

Bu alışmada, Salda Gölünün su kalitesindeki değişiklik zamansal olarak izlenmiş ve gölün trofik durumu (yaşam evresi) belirlenmeye çalışılmıştır. Salda Gölü'nün su kalitesini belirlemek için arazide/anlık olarak, seki disk derinliği (SDD), sıcaklık, pH, elektriksel iletkenlik, çözünmüş oksijen, laboratuvar ortamında ise klorofil a.), toplam fosfor (TP), toplam azot (TN), toplam çözünmüş katı (TDS), tuzluluk ve bulanıklık gibi analizler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Trofik Seviye kriter/indekslerine göre seki disk derinliği, klorofil a (Chl-a) , toplam fosfor ve toplam azot parametre değerleri de kullanılarak gölün trofik durumu belirlenmiştir. Trofik Seviye, mevsimsel değişimlere bağlı olarak, farklılıklar göstermekle birlikte gölün orta ve iyi kalitede olduğu tespit edilmiştir.